

Saša Bezjak je bila rojena leta 1971 v Mariboru. Diplomirala je na Pedagoški fakulteti v Mariboru pod mentorstvom akademskega kiparja Darka Golije, leta 2001 pa tudi na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani (ALU) pod mentorstvom profesorice Metke Krašovec in dr. Nadje Zgonik. Leta 2009 je končala magistrski študij iz kiparstva na ljubljanski ALU pri profesorju Luju Vodopivcu. Pripravlja likovne delavnice za mladino in odrasle. Živi v Gornji Radgoni.

Spremljevalni dogodki:

Ti in Jaz performans

5. maj 2014, ob 16. uri
Britanski trg, Zagreb

6. maj 2014, ob 16. uri
Slovenski dom, Masarykova 13, Zagreb

Kustos razstave in performansov Denis Volk

Dogodke so omogočili:

GRETA

OBČINA GORNJA RADGONA

USTANOVA
DR. ANTONA
TRSTENJAKA

Saša Bezjak

Odkrivanje intime razstava

6.–17. maj 2014
odprtje 6. maj 2014, ob 18. uri

 Slovenski dom
Zagreb Slovenski dom, Masarykova 13, Zagreb

Odkrivanje intime

Saša Bezjak uporablja za svoje izpovedovanje različne likovne tehnike in sredstva. Izraža se z risbo, vezeninami, kipi, pa tudi s prerformansom.

Likovna dela Saše Bezjak so dokaj preprosta, skoraj okorna. Tematika in način izdelave potrjujejo, da so to dela zrele in izkušene umetnice, ki pa se zgleduje po otroški risbi. Čeprav del ne razumemo in ne prepoznamo vsega upodobljenega, pa vsebino lahko začutimo in jo skoraj zagotovo prepoznamo intuitivno.

Pred občinstvom umetnica razgalja svoj najintimnejši svet: svoje misli, strahove, želje, vsakdanje življenje, seksualnost, svoje telo ... Razgalja to, kar večina skriva. S tem se osvobaja, sprošča in zdravi. Višjo raven doseže z razodetjem intime, tako da razstavi svoja dela, kar ji prinese, da napreduje osebno(-stno), a tudi umetniško.

Večji del razstavljenih del predstavljajo risbe in manjše vezenine. Risbe nastajajo na več načinov, največji del pa jih umetnica ustvari ob skoraj avtomatičnem, hitrem risanju. Ta proces uporabi, ko se počuti nelagodno, saj jo sprošča. Riše tudi načrtovano, ko beleži svoje vtise in občutke ali ko se zgleduje po delih drugih umetnikov, ki jo navdihujejo. Med ta dela sodijo preproste umetnine ljudskih umetnikov in primitivnih ljudstev, zlasti južnoameriških plemen.

Risbe predstavljajo številčno največji del obsežnega opusa Saše Bezjak. Gledalec v njih morda ne razbere motiva – tudi v otroški risbi se pogosto ne najdemo –, vendar ga lahko začuti brez veliko truda in razmišljanja.

Z le navidez otroško risbo umetnica prikaže zelo odraslo tematiko, prikaže zelo osebna in intimna doživetja, aktualno dogajanje in problematiko ter spominske ali čustvene dogodke. Njeni motivi vsebinsko niso samo njeni, pač pa so univerzalni, saj so enake ali podobne stvari znane vsakomur od nas: rojstvo, materinstvo ali starševstvo, odraščanje, telesne spremembe, medosebni odnosi in odnosi med spoloma, partnerstvo, različna čustvena stanja, strast, bolečina in smrt.

Risba je preprosta, tudi liki so preprosti, jasni, večini prepoznavni. Risbo dopolnjuje z drugimi preprostimi simbolnimi in izpovednimi elementi (denimo z nožem, krvjo, solzo, spolovili), tako da je mogoče prikazano ali narisano prepoznati dokaj enostavno in hitro. Nekatere osebe upodobi s simboli, sebe denimo z ribo, kar bi lahko imeli za slikarsko metaforo.

Ko je Saša Bezjak dela na papirju tehnično nadgradila v risbo na platnu, je bila to osnova za nastanek vezenin. Te so že kar družinski projekt, saj ji pri njihovi izdelavi pomagajo tudi drugi družinski člani, predvsem mama, ki veze, in teta, pa tudi otroka. Skupna izdelava vezenin je hkrati način za komunikacijo in utrjevanje odnosov. Motivi vezenin so podobni kot na risbah. Vezenje največkrat dopolnjuje z akrilno barvo. Tovrstna dela so tako specifična in značilna za umetnico, da jo po njih lahko prepoznamo.

Performans *Ti in Jaz*

Podobno jasno in preprosto, primarno – kot z risbami, vezeninami in kipi – umetnica komunicira s publiko tudi v performansu *Ti in Jaz*. V tej likovni akciji, ki se dogaja na javnem prostoru, običajno na ulici, pred galerijo ali kakšnim simbolnim prostorom, ima umetnica zalepljena usta. Nemo, zgolj z gestami in mimiko vabi mimoidoče, naj se ji pridružijo in z njo rišejo na papir. Z mimoidočimi vzpostavlja neverbalno komunikacijo, ki jo razumejo vsi. Tistim, ki se odločijo sodelovati, ponudi priložnost, da se tudi sami izživijo, da za trenutek preskusijo občutek ob hitrem risanju brez razmišljanja, ki ga umetnica uporablja za sprostitev lastnih napetosti.

Prvinskemu risanju v likovni akciji umetnica pripravi nasprotje in hkrati dopolnitev z drugim umetniškim delom, ki poteka istočasno: branje poezije, projekcija filma v ozadju ali predvajanje glasbe. Tokrat bo dela Ivana Meštroviča v monografijah mogoče primerjati s kipom *Vzpon*, ki ga je leta 2013 ustvaril ljubiteljski umetnik Leopold Methans.

Denis Volk

Reprodukcija prva stran:

Saša Bezjak: *Avtoportret*, 2005, akril na platnu, 60 x 60 cm (foto Ivo Borko)